

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ**

**Αριθμός Γνωμοδότησης 9/2020
ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
(Α΄ ΤΜΗΜΑ)**

Συνεδρίαση της 28^{ης} Ιανουαρίου 2020

Σύνθεση :

Πρόεδρος : Ευγενία Βελώνη, Αντιπρόεδρος του Ν.Σ.Κ.

Μέλη : Ανδρέας Ανδρουλιδάκης, Στυλιανή Χαριτάκη, Νικόλαος Δασκαλαντωνάκης, Γεώργιος Ανδρέου, Κωνσταντίνα Χριστοπούλου, Αγγελική Καστανά, Βασίλειος Καραγεώργος, Κωνσταντίνος Ζαμπάρας, Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους.

Εισηγήτρια: Άννα Πρεβενά, Πάρεδρος ΝΣΚ

Αριθμός Ερωτήματος: Το με αριθμό πρωτοκόλλου 2/89512/0025/13.12.2019 έγγραφο του Υπουργείου Οικονομικών , Γενικής Γραμματείας Δημοσιονομικής Πολιτικής, Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, Γενικής Διεύθυνσης Θησαυροφυλακίου και Δημοσιονομικών Κανόνων, Διεύθυνσης Κρατικών Εγγυήσεων και Κίνησης Κεφαλαίων , Τμημάτων Β και Γ'

Περίληψη ερωτήματος: Ερωτάται εάν: α) Κατά την έννοια της με αριθμό 2/76040/00257/9-10-2019 απόφασης του Υφυπουργού Οικονομικών (Β' 3832/16-10-2019) μπορεί να υπαχθούν στην, προβλεπόμενη στο μέρος Γ αυτής, εξαίρεση της προ αμέσου παραγραφής έγχαρτης υποβολής δικαιολογητικών, τα δικαιολογητικά που συναρτώνται με αιτήματα καταπτώσεων που αφορούν εγγυημένα δάνεια από το Ελληνικό Δημόσιο, οι σχετικές αξιώσεις των οποίων παραγράφονται κατά τα έτη 2020, 2021, 2022, 2023 και β) σε αποφαστική περίπτωση, εάν η επιστροφή των έγχαρτων αιτημάτων και δικαιολογητικών μπορεί να πραγματοποιηθεί με επίδοση αυτών στην αποστολέα τράπεζα, με δικαστικό επιμελητή.

Στο παραπάνω ερώτημα το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Α' Τμήμα) γνωμοδότησε ως εξής:

Ιστορικό

Στο έγγραφο ερώτημα της υπηρεσίας και στα στοιχεία του φακέλου που το συνοδεύουν, εκτίθεται το ακόλουθο πραγματικό:

1. Στις 27-11-2019 συγκεκριμένη συστημική τράπεζα υπέβαλε στη Διεύθυνση Κρατικών Εγγυήσεων και Κίνησης Κεφαλαίων (ΔΚΕΚΚ) εννέα (9) εξώδικες δηλώσεις, συνοδευόμενες από σχετικά (ογδόντα έξι (86) κουτιά μεγέθους Α4) που περιείχαν 123.740 έγχαρτα αιτήματα καταπτώσεων δόσεων δανείων με την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου, συνολικού ύψους 170.723.607,91 €, που αφορούν 66.165 δανειολήπτες. Η παραπάνω Υπηρεσία παρέλαβε τα παραπάνω εξώδικα και σχετικά με την επιφύλαξη του Γ μέρους «Ειδικές Διατάξεις» της με αριθμό 2/76040Α)025//9-10-2019 υπουργικής απόφασης

Κατόπιν ελέγχου των αιτημάτων από την Υπηρεσία διαπιστώθηκε ότι, από το σύνολο των υποβληθέντων εγχάρτως αιτημάτων, 17 αιτήματα καταπτώσεων, συνολικού ποσού 15.021,33€, υπόκειντο άμεσα σε παραγραφή τον μήνα Δεκέμβριο 2019, ενώ 123.387 αιτήματα, συνολικού ποσού 170.649.481,39 €, παραγράφονται κατά τα έτη 2020, 2021, 2022, 2023 και 66 υποβληθέντα αιτήματα, συνολικού ποσού 59.105,19 €, είχαν υποπέσει ήδη σε παραγραφή (δόσεις ετών 1998 -2013).

Κατόπιν των ανωτέρω, η ερωτώσα Υπηρεσία υπέβαλε το ερώτημα που αναφέρεται στην περίληψη της παρούσας.

Νομοθετικό πλαίσιο

2. Στη διάταξη του άρθρου 5α του ισχύοντος Συντάγματος (1975/1986/2001/2019) ορίζονται τα εξής : << ...2.Καθένας έχει δικαίωμα συμμετοχής στην Κοινωνία της πληροφορίας. Η διευκόλυνση της πρόσβασης στις πληροφορίες που διακινούνται ηλεκτρονικά, καθώς και της παραγωγής, ανταλλαγής και διάδοσής τους αποτελεί υποχρέωση του Κράτους, τηρουμένων πάντοτε των εγγυήσεων των άρθρων 9, 9Α και 19>> .

3. Στα άρθρα 1,2,3,4,5,10 21 και 23 του ν. 3979/2011<<Για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση και λοιπές διατάξεις>> (Α' 138), ορίζονται τα εξής :

«Άρθρο 1 Σκοπός του νόμου

Σκοπός του νόμου αυτού είναι:

α) η αναγνώριση του δικαιώματος των φυσικών προσώπων και των νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου (εφεξής Ν.Π.Ι.Δ.) να επικοινωνούν και να συναλλάσσονται με τους φορείς του δημόσιου τομέα με χρήση τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών (εφεξής ΤΠΕ) και

β) η ρύθμιση της χρήσης των ΤΠΕ από τους φορείς του δημόσιου τομέα εντός του πλαισίου και για τις ανάγκες της λειτουργίας τους και την υποστήριξη της άσκησης των αρμοδιοτήτων και συναλλαγών τους.

Άρθρο 2 Πεδίο εφαρμογής

1. Ο νόμος αυτός εφαρμόζεται: α) ως προς την άσκηση αρμοδιοτήτων από τους φορείς του δημόσιου τομέα με χρήση ΤΠΕ,..... γ) ως προς την επικοινωνία και συναλλαγή με χρήση ΤΠΕ μεταξύ των φορέων του δημόσιου τομέα και των φυσικών προσώπων ή Ν.Π.Ι.Δ....

Άρθρο 3 Ορισμοί

Για τους σκοπούς του παρόντος νόμου νοούνται ως:.....

Ηλεκτρονικό αρχείο: κάθε διαρθρωμένο σύνολο δεδομένων ή εγγράφων, τα οποία είναι προσιτά με γνώμονα συγκεκριμένα κριτήρια και υποβάλλονται σε επεξεργασία με χρήση ΤΠΕ.

Ηλεκτρονική διαχείριση εγγράφων: Το σύνολο των ενεργειών που πραγματοποιούνται με χρήση ΤΠΕ και που αποσκοπούν στην καταχώριση, πρωτοκόλληση, οργάνωση, ταξινόμηση και συντήρηση των εγγράφων που δημιουργήθηκαν από τους φορείς δημόσιου τομέα ή των εγγράφων που περιήλθαν σε αυτούς από τρίτους.

Ηλεκτρονικό έγγραφο: κάθε μέσο, το οποίο χρησιμοποιείται από υπολογιστικό - πληροφοριακό σύστημα, εφόσον το εν λόγω περιεχόμενο επιφέρει έννομες συνέπειες ή προορίζεται ή είναι πρόσφορο να αποδείξει γεγονότα που μπορούν να έχουν έννομες συνέπειες.

Ηλεκτρονική πληρωμή: η καταβολή χρηματικού ποσού που διενεργείται με χρήση ΤΠΕ και παρέχει τη δυνατότητα απόδειξης της διενέργειας αυτής, ανεξάρτητα από το μέσο πληρωμής.

Ηλεκτρονικό πρωτόκολλο: Ηλεκτρονικό πρωτόκολλο είναι το πληροφοριακό σύστημα που εξυπηρετεί τη συλλογή, καταγραφή και διανομή των διακινούμενων εγγράφων με όποιο μέσο κι αν αυτά παράγονται, καταχωρίζονται ή διακινούνται.

Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο: κάθε μήνυμα με κείμενο, φωνή, ήχο ή εικόνα που αποστέλλεται μέσω δημόσιου δικτύου επικοινωνιών, το οποίο μπορεί να

αποθηκεύεται στο δίκτυο ή στον τερματικό εξοπλισμό του παραλήπτη έως ότου παραληφθεί από αυτόν.....

Άρθρο 4 Γενικές Αρχές ηλεκτρονικής διακυβέρνησης

1.Οι φορείς του δημόσιου τομέα χρησιμοποιούν τις ΤΠΕ και τις υπηρεσίες και εφαρμογές ηλεκτρονικής διακυβέρνησης τηρώντας τις αρχές της νομιμότητας, της χρηστής διοίκησης και της διαφάνειας.

2.Οι φορείς του δημόσιου τομέα χρησιμοποιούν τις ΤΠΕ και τις υπηρεσίες και εφαρμογές ηλεκτρονικής διακυβέρνησης σύμφωνα με τα οριζόμενα στον παρόντα νόμο, μεριμνώντας για την ασφάλεια των πληροφοριακών συστημάτων που υποστηρίζουν τις υπηρεσίες και εφαρμογές ηλεκτρονικής διακυβέρνησης και την πρόσβαση σε αυτές. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και του εκάστοτε συναρμόδιου Υπουργού προσδιορίζονται οι υπηρεσίες ή οι κατηγορίες υπηρεσιών ηλεκτρονικής διακυβέρνησης που παρέχονται μέσω των Κέντρων Εξυπηρέτησης Πολιτών (εφεξής ΚΕΠ) και των Ενιαίων Κέντρων εξυπηρέτησης, της Κεντρικής Διαδικτυακής πύλης του Ελληνικού Δημοσίου και, κατά περίπτωση, άλλων πυλών ή τόπων πρόσβασης που ορίζονται ειδικά....

Άρθρο 5 Δημιουργία δικτυακού τόπου.

1.Κάθε φορέας δημόσιου τομέα υποχρεούται να δημιουργεί και να διατηρεί δικτυακό τόπο με τις κατάλληλες εφαρμογές, ιδίως για την υποβολή αναφορών, δηλώσεων και αιτήσεων από τα συναλασσόμενα με αυτόν φυσικά πρόσωπα ή ΝΠΙΔ...Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης προσδιορίζονται οι γενικοί όροι και οι λειτουργικές προδιαγραφές, οι γενικοί όροι χρήσης, καθώς και οι γενικοί όροι ως προς την πολιτική ασφάλειας και την πολιτική προστασίας ιδιωτικότητας των δικτυακών τόπων που διατηρούν φορείς του δημόσιου τομέα¹.

Άρθρο 10 Δικαίωμα ηλεκτρονικής επικοινωνίας και χρήσης ΤΠΕ

1.....2... 3. Ο φορέας του δημόσιου τομέα που επικοινωνεί ή συναλλάσσεται με φυσικά πρόσωπα ή Ν.Π.Ι.Δ. μπορεί, σε εξαιρετικές περιστάσεις, να μεταβάλλει τον τρόπο επικοινωνίας ή συναλλαγής, εφόσον αυτό επιβάλλεται από επιτακτικές

¹ Ήδη έχει εκδοθεί η με αριθμό ΥΑΠ/Φ.40.4/1/989/2012 απόφαση του Υφυπουργού Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης "Κύρωση Πλαισίου Παροχής Υπηρεσιών Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης"(Β'1301/12.4.2012). Σχετ. και η με αριθμό πρωτ.Δ.Σ.Α.Ε. 4014815ΕΞ2016/4.8.2016 απόφαση του Υπουργού Οικονομικών "Λειτουργία Κέντρου Διαλειτουργικότητας του Υπουργείου Οικονομικών και Διαδικασία Διάθεσης Διαδικτυακών Υπηρεσιών"(ΑΔΑ:ΩΨΨΛΗ-ΦΙΚ).

οργανωτικές ανάγκες και τα συναλλασσόμενα με αυτόν πρόσωπα ενημερώνονται εγκαίρως και σαφώς για τη μεταβολή του τρόπου επικοινωνίας ή συναλλαγής.

4. Με απόφαση του εκάστοτε αρμόδιου Υπουργού μπορεί να προσδιορίζεται η επικοινωνία ή συναλλαγή με χρήση ΤΠΕ ως μοναδικός τρόπος επικοινωνίας ή συναλλαγής, εφόσον οι φορείς του δημόσιου τομέα, των οποίων προΐσταται ή τους οποίους εποπτεύει, απευθύνονται ή συναλλάσσονται με Ν.Π.Ι.Δ., ενώσεις προσώπων ή φυσικά πρόσωπα που λόγω της φύσης τους, των τεχνικών-οικονομικών δυνατοτήτων τους και του πεδίου δραστηριότητας τους τεκμαίρεται ότι έχουν πρόσβαση σε ΤΠΕ και στη χρήση αυτών.

Άρθρο 21 Ηλεκτρονική επικοινωνία των φορέων δημόσιου τομέα με φυσικά ή νομικά πρόσωπα

1.... 2. Οι φορείς του δημόσιου τομέα επικοινωνούν και συναλλάσσονται με φυσικά πρόσωπα και Ν.Π.Ι.Δ. και εν γένει παρέχουν υπηρεσίες ηλεκτρονικής διακυβέρνησης σε αυτά, τηρώντας τις προϋποθέσεις και τους όρους ασφάλειας που περιέχονται στο προβλεπόμενο στο άρθρο 27 του ν. 3731/2008 Πλαίσιο Παροχής Υπηρεσιών Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης ή στην πολιτική ασφάλειας του εκάστοτε φορέα του δημόσιου τομέα.

Άρθρο 23 Υποβολή αιτήσεων, δηλώσεων και δικαιολογητικών

1. Με την επιφύλαξη εξαιρέσεων που προβλέπονται σε ειδικές ρυθμίσεις, φυσικά πρόσωπα και Ν.Π.Ι.Δ. μπορούν να υποβάλλουν με ηλεκτρονικό τρόπο αιτήσεις, δηλώσεις, βεβαιώσεις, νομιμοποιητικά έγγραφα.....

3. Ο φορέας του δημόσιου τομέα μπορεί, κατ' εξαίρεση, να απαιτήσει την ηλεκτρονική υποβολή εγγράφων και ιδίως αιτήσεων και δηλώσεων, εφόσον πιθανολογείται ότι τα αιτούντα ή δηλούντα φυσικά πρόσωπα ή Ν.Π.Ι.Δ. λόγω της φύσης τους, των τεχνικών-οικονομικών δυνατοτήτων τους και του πεδίου δραστηριότητας τους έχουν πρόσβαση σε ΤΠΕ και στη χρήση αυτών.>>

4. Στο άρθρο 126 του ν. 4270/2014 << Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2011/85/ΕΕ) - δημόσιο λογιστικό και άλλες διατάξεις>> (Α' 143), ορίζονται τα εξής : « 1. Το Υπουργείο Οικονομικών είναι αποκλειστικά αρμόδιο για την παροχή εγγυήσεων για λογαριασμό του Δημοσίου.

.....

3. Το Ελληνικό Δημόσιο, ως εγγυητής, προβαίνει σε εξόφληση των υποχρεώσεων του, που απορρέουν από την κατάπτωση της εγγυήσής του μετά από προηγούμενη βεβαίωση, ως εσόδων του, των σχετικών ποσών στην αρμόδια

Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία (Δ.Ο.Υ.) και με βάση τα δικαιολογητικά που καθιστούν δυνατή τη βεβαίωση και την πλήρη υποκατάστασή του στα δικαιώματα του δανειστή ή πιστωτή, τόσο κατά του πρωτοφειλέτη, όσο και κατά των εγγυητών και λοιπών συνυπόχρεων.....

5. Τα αναγκαία δικαιολογητικά, που καθιστούν δυνατή τη βεβαίωση και την πλήρη υποκατάσταση του Δημοσίου στα δικαιώματα του δανειστή ή πιστωτή, ο χρόνος και ο τρόπος βεβαίωσης, οι περιπτώσεις έκπτωσης από την αρμόδια Διεύθυνση του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους βεβαιωμένων ήδη οφειλών και κάθε άλλο σχετικό θέμα, καθορίζονται με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών.....

6. Οι προς είσπραξη απαιτήσεις του Δημοσίου ως εγγυητή που υποκαταστάθηκε πλήρως στα δικαιώματα του δανειστή ή πιστωτή, κατά του οφειλέτη, κατά του εγγυητή και κατά των λοιπών συνυπόχρεων, οι οποίες βεβαιώνονται «με στενή έννοια» από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου στις Δ.Ο.Υ., παραγράφονται μετά την παρέλευση δέκα (10) ετών από το τέλος του οικονομικού έτους μέσα στο οποίο, μετά την με στενή έννοια βεβαίωσή τους, κατέστησαν ληξιπρόθεσμες.....>>

5. Στο άρθρο 101 του ν. 4549/2018 << Διατάξεις για την ολοκλήρωση της Συμφωνίας Δημοσιονομικών Στόχων και Διαρθρωτικών Μεταρρυθμίσεων - Μεσοπρόθεσμο Πλαίσιο Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2019-2022 και λοιπές διατάξεις.....>> (Α' 105) ορίζονται τα εξής: << 1. Το Ελληνικό Δημόσιο, ως εγγυητής, προβαίνει σε εξόφληση της υποχρέωσής του που απορρέει από την κατάπτωση της εγγύησης ή που τυχόν επιβληθεί ή καταλογιστεί σε βάρος του επ' αφορμή αυτής. Απαραίτητη προϋπόθεση είναι η προηγούμενη βεβαίωση, ως εσόδων του, σε βάρος των πρωτοφειλετών, των εγγυητών και λοιπών συνυπόχρεων, των σχετικών ποσών στις αρμόδιες Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες (Δ.Ο.Υ.) και με βάση τα δικαιολογητικά, που καθιστούν δυνατή τη βεβαίωση και την πλήρη υποκατάστασή του στα δικαιώματα και κάθε είδους ασφάλειες του πιστωτικού ιδρύματος ή άλλου φορέα που χορήγησε το δάνειο, την εγγυητική επιστολή ή την πίστωση γενικά. Στην περίπτωση των φορέων της περίπτωσης δ' του άρθρου 91²

² δ) «Κρατικών φορέων δημοσίου ή ιδιωτικού ή μικτού δικαίου, εφόσον η παρεχόμενη εγγύηση δεν συνιστά κρατική ενίσχυση ή, σε περίπτωση που συνιστά κρατική ενίσχυση με τη μορφή εγγύησης, μόνο αν πληρούνται οι προϋποθέσεις του σχετικού ενωσιακού δικαίου περί κρατικών ενισχύσεων, ιδίως δε κρατικών φορέων δημοσίου, ιδιωτικού ή μικτού δικαίου: δα) που δεν ασκούν επιχειρηματική δραστηριότητα ή δεν λειτουργούν σε ανταγωνιστικό περιβάλλον ή δβ) που είναι επιφορτισμένοι με τη διαχείριση υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος ή έχουν χαρακτήρα μονοπωλίου που αποφέρει έσοδα ή δγ) που έχουν πληγεί από θεομηνίες ή άλλα έκτακτα γεγονότα ή σοβαρές οικονομικές διαταραχές, αυστηρά προς επανόρθωση της προκληθείσας ζημίας, αφαιρουμένου τυχόν καταβληθέντος ποσού ασφαλιστικής αποζημίωσης.

του παρόντος, το Ελληνικό Δημόσιο προβαίνει σε εξόφληση των υποχρεώσεων του ως εγγυητής μετά την εν ευρεία έννοια βεβαίωση αυτών.....

4. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζονται τα απαραίτητα δικαιολογητικά που καθιστούν δυνατή τη βεβαίωση και την πλήρη υποκατάσταση του Δημοσίου στα δικαιώματα των πιστωτικών ιδρυμάτων, ο χρόνος και ο τρόπος βεβαίωσης οφειλών, ο τρόπος και η διαδικασία διαγραφής οφειλών και επιστροφής καταβληθέντων λόγω κατάπτωσης ποσών και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου..... ».

6. Στις διατάξεις του άρθρου μόνου της με αριθμό 2/76040/0025/9.10.2019 απόφαση του Υφυπουργού Οικονομικών <<Διαδικασία ηλεκτρονικής βεβαίωσης και διαγραφής οφειλών εγγυημένων από το Ελληνικό Δημόσιο>> (Β' 3832), η οποία εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση της παρ. 4 του άρθρου 101 του ν. 4549/2018, ορίζονται τα εξής:

« Α. Καθορίζουμε την διαδικασία ηλεκτρονικής βεβαίωσης και διαγραφής οφειλών δανείων εγγυημένων από το Ελληνικό Δημόσιο (ΕΔ) ως εξής:

1. Οι αιτούντες την κατάπτωση φορείς (Πιστωτικά Ιδρύματα, ανώνυμες εταιρείες διαχείρισης απαιτήσεων από δάνεια και πιστώσεις, ανώνυμες εταιρείες ειδικού και αποκλειστικού σκοπού, κ.ά.), στα πλαίσια των προβλεπόμενων από τη κοινοτική και εθνική νομοθεσία, υποβάλλουν ηλεκτρονικό φάκελο με τα απαραίτητα δικαιολογητικά, όπως αυτά περιγράφονται στο υπό το στοιχείο (Β) του διατακτικού της παρούσας απόφασης στην Διεύθυνση Κρατικών Εγγυήσεων και Κίνησης Κεφαλαίων (ΔΚΕΚΚ).

Κάθε ηλεκτρονικός φάκελος που υποβάλλεται, κατά τα ανωτέρω, συνιστά εισερχόμενο αίτημα και ενσωματώνεται με επιμέλεια της ανωτέρω Διεύθυνσης στο ηλεκτρονικό αποθετήριο που τηρείται στο υποσύστημα διαχείρισης εγγράφων του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Δημοσιονομικής Πολιτικής (ΟΠΣΔΠ).

Με τον ίδιο τρόπο υποβάλλουν ηλεκτρονικά στην ίδια Διεύθυνση τυχόν συμπληρωματικά δικαιολογητικά και διευκρινήσεις που απαιτούνται, στο πλαίσιο διενέργειας των ελέγχων της, ώστε να ενσωματώνεται στον ηλεκτρονικό φάκελο δανειολήπτη.

Το περιεχόμενο του ηλεκτρονικού αποθετηρίου διατηρείται στο διηνεκές.

2. Η ΔΚΕΚΚ, διενεργεί μέσα σε εύλογο χρονικό διάστημα τον έλεγχο της τήρησης των όρων και προϋποθέσεων χορήγησης της εγγύησης του ΕΔ και προβαίνει,

προς την αρμόδια ΔΟΥ της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (ΑΑΔΕ), στην εν ευρεία έννοια ηλεκτρονική βεβαίωση, μέσω της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης (ΓΓΠΣΔΔ), σε βάρος των δανειοληπτών καθώς και των τυχόν συνυπόχρεων και εγγυητών των εγγυημένων από το ΕΔ δανείων.

3. Οι Υπηρεσίες της ΑΑΔΕ έχουν πλήρη πρόσβαση στον σχετικό με το αίτημα της κατάπτωσης ηλεκτρονικό φάκελο δανειολήπτη και προβαίνουν εντός ευλόγου χρόνου στην εν στενή έννοια βεβαίωση των προς πληρωμή ποσών, σε βάρος των δανειοληπτών, λόγω της κατάπτωσης της εγγύησης του ΕΔ.

Ακολούθως, οι ΔΟΥ διενεργούν όλες τις προβλεπόμενες από τον Κ.Ε.Δ.Ε. και λοιπές συναφείς διατάξεις ενέργειες για τη διασφάλιση και είσπραξη των απαιτήσεων αυτών, καθώς και την πλήρη υποκατάσταση των δικαιωμάτων του ΕΔ στις εμπράγματα, ενοχικές και λοιπές ασφάλειες.

4. Μετά την έκδοση του Αριθμού της Τριπλότυπης Βεβαίωσης (Α.Τ.Β.), οι Υπηρεσίες της ΑΑΔΕ αποστέλλουν αυτόν ηλεκτρονικά στην ΔΚΕΚΚ. Η ΔΚΕΚΚ ενημερώνει τη Γενική Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών (Γ.Δ.Ο.Υ.), για την ολοκλήρωση της διαδικασίας της εν στενή έννοια βεβαίωσης προκειμένου να προβεί η ανωτέρω Γενική Διεύθυνση στην πληρωμή του αιτούντος την κατάπτωση φορέα ή μετά την ενημέρωσή της για την έκδοση συμψηφιστικού εντάλματος πληρωμής. Η ΔΚΕΚΚ για το συνολικό ποσό βεβαίωσης εσόδου όπως και για τον ΑΤΒ μέσω του πληροφοριακού συστήματος παραλαμβάνει ηλεκτρονικό αντίτυπο της τριπλότυπης περιληπτικής κατάστασης ανά Δ.Ο.Υ.

10. Η ΔΚΕΚΚ ενημερώνεται για την είσπραξη βεβαιωθέντων οφειλών σε ηλεκτρονική μορφή για κάθε ιδιώτη, με στοιχεία που παρέχει το Κέντρο Διαλειτουργικότητας της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης (ΓΓΠΣΔΔ).

Β. Καθορίζουμε τα δικαιολογητικά του ηλεκτρονικού φακέλου δανειολήπτη:

Για την διενέργεια του απαιτούμενου ελέγχου από την ΔΚΕΚΚ, σύμφωνα με τα προαναφερόμενα, όσο και για την διασφάλιση των δικαιωμάτων του ΕΔ κατά την είσπραξη των απαιτήσεων, ο ηλεκτρονικός φάκελος δανειολήπτη (e-repository) που υποβάλει ο αιτών την κατάπτωση φορέας, θα πρέπει απαραίτητα να περιέχει (σε μορφή αρχείων που δεν επιδέχονται επεξεργασία) στοιχεία και δικαιολογητικά ως εξής:

Γ. Ειδικές διατάξεις

Για τα αιτήματα των αιτούντων την κατάπτωση φορέων, που έχουν υποβληθεί έγκαιρα στη ΔΚΕΚΚ, μέχρι την 15.10.2019, προκειμένου να βεβαιωθούν εν στενή και εν ευρεία εννοία, υποχρεούνται οι αιτούντες την κατάπτωση φορείς να υποβάλλουν ηλεκτρονικά τα στοιχεία και δικαιολογητικά της παραγράφου Β της παρούσας, ώστε να ενσωματωθούν από την ΔΚΕΚΚ στο υποσύστημα διαχείρισης εγγράφων του ΟΠΣΔΠ. Από την ημερομηνία αυτή και μέχρι την έναρξη ισχύος της παρούσας δεν θα υποβάλλονται έγκαιρα αιτήματα κατάπτωσης, τα οποία δεν έχουν ηλεκτρονικά συνοδευτικά στοιχεία δικαιολογητικών.

Της ως άνω ηλεκτρονικής υποβολής εξαιρούνται τα αμέσως προ παραγραφής υποβαλλόμενα αιτήματα.

Ειδικά για τα αιτήματα κατάπτωσης που αφορούν εγγυημένα δάνεια φυσικών προσώπων τα εν λόγω δικαιολογητικά υποβάλλονται ηλεκτρονικά άπαξ.

Δ. Ισχύς

Από τις διατάξεις της παρούσας απόφασης δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του Κρατικού Προϋπολογισμού. Ως ημερομηνία έναρξης εφαρμογής της παρούσας απόφασης ορίζεται η 30.11.2019.».

Ερμηνεία και εφαρμογή διατάξεων

Από τις προαναφερόμενες διατάξεις, ερμηνευόμενες αυτοτελώς αλλά και σε συνδυασμό μεταξύ τους, ενόψει και του όλου νομικού πλαισίου εντός του οποίου εντάσσονται και του σκοπού που εξυπηρετούν, συνάγονται τα ακόλουθα :

7. Με το νόμο 3979/2011 που συνιστά το πλαίσιο καθιέρωσης και ανάπτυξης της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης,³ κατά τα αναφερόμενα στην οικεία αιτιολογική έκθεση, επιδιώχθηκε η δημιουργία των κανονιστικών προϋποθέσεων και της θεσμικής υποδοχής για την προώθηση της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης σε όλο το εύρος του δημόσιου τομέα, δηλαδή η δημιουργία των θεσμικών προϋποθέσεων για την επικοινωνία και συναλλαγή των πολιτών και των επιχειρήσεων με τους φορείς του δημόσιου τομέα με χρήση των τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών, η αναδιοργάνωση των εσωτερικών λειτουργιών και διαδικασιών των φορέων του δημόσιου τομέα επί τη βάση της πλήρους αξιοποίησης των τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών, η ευχερέστερη

³ eGovernment in Europe, The European Commission is actively supporting eGovernment both at the national level and at its own supranational level. The Vice-President for Administrative Affairs is responsible for the advancement of eGovernment at the Commission level through large-scale activities that implement the e-Commission strategy. The Information Society and Media Directorate-General and the Directorate-General for Informatics implement this strategy, through several programmes and related activities.

άσκηση των δικαιωμάτων και εκπλήρωση των υποχρεώσεων των φυσικών προσώπων αλλά και των νπιδ έναντι των φορέων του δημόσιου τομέα, η άρση των κανονιστικών εμποδίων για την ταχεία και αποτελεσματική πρόσβαση σε Δημόσιες Υπηρεσίες και πληροφορίες και η εμπέδωση της εμπιστοσύνης και της διαφάνειας με την επέκταση των ηλεκτρονικών εφαρμογών .

Το κανονιστικό πλαίσιο της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης οργανώνει καλύτερα τη λειτουργία του Δημοσίου, ενώ τα τεχνολογικά μέσα και οι θεσμικές ευχέρειες που τίθενται στη διάθεση των ατόμων και των επιχειρήσεων μειώνουν τις απαιτήσεις αυτοπρόσωπης παρουσίας για τη διεκπεραίωση μιας υπόθεσης και ελαχιστοποιούν τον απαραίτητο χρόνο για την ολοκλήρωση των διοικητικών διαδικασιών, μειώνοντας ταυτόχρονα τις πιθανότητες εμφάνισης φαινομένων παράνομης συναλλαγής και διαφθοράς. Με τις ρυθμίσεις του παραπάνω νόμου για την ηλεκτρονική ανταλλαγή εγγράφων, επιτυγχάνεται περαιτέρω η μείωση των διοικητικών επιβαρύνσεων για πολίτες και επιχειρήσεις καθώς μειώνεται το λειτουργικό κόστος των φορέων του δημόσιου τομέα (διακίνηση έγχαρτων εγγράφων, κόστος αναπαραγωγής εγγράφων κ.λπ.). Η άμεση ηλεκτρονική επικοινωνία μεταξύ των χειριστών μιας διοικητικής διαδικασίας μειώνει επίσης τον απαιτούμενο χρόνο για την ολοκλήρωση της διαδικασίας, απελευθερώνοντας κατ' αυτό τον τρόπο πόρους για τη Δημόσια Διοίκηση. Η ίδια η εξυπηρέτηση των αναγκών των προσώπων και των επιχειρήσεων με ταχύτητα, αποτελεσματικότητα, ποιότητα και χωρίς περιττά κόστη συνιστά δικαίωμα των προσώπων σε ένα σύγχρονο κράτος δικαίου. Στο πλαίσιο αυτό η ηλεκτρονική επικοινωνία και συναλλαγή με τους φορείς του δημόσιου τομέα κατοχυρώνεται ως δικαίωμα των φυσικών προσώπων.

Ρητά δε αναφέρεται στην αιτιολογική έκθεση του παραπάνω νόμου πλαισίου, ότι αυτός αποτελεί εκπλήρωση των υποχρεώσεων που απορρέουν από μία πραγματικά πρωτοποριακή ρύθμιση που είχε συμπεριληφθεί στη συνταγματική αναθεώρηση του 2001, δηλ. τη συνταγματική επιταγή του άρθρου 5 Α που όχι μόνο κατοχυρώνει το δικαίωμα της πληροφόρησης αλλά και την υποχρέωση του Κράτους να διευκολύνει την πρόσβαση στις πληροφορίες που διακινούνται ηλεκτρονικά, καθώς και την παραγωγή, ανταλλαγή και διάδοσή τους. Όπως προκύπτει από το εύρος του πεδίου εφαρμογής του στο σύνολο, ουσιαστικά, της δράσης των φορέων του δημόσιου τομέα, σκοπός του νομοθέτη είναι η εισαγωγή θεσμικού πλαισίου, με την ισχύ και εφαρμογή του οποίου αφ' ενός μεν θα

διασφαλίζεται η απαιτούμενη ασφάλεια δικαίου, αφ' ετέρου δε θα διευκολύνεται και θεσμικά η προώθηση της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης με την θέσπιση ρυθμίσεων που αποκρίνονται τόσο στην απαίτηση για τεχνολογική ουδετερότητα όσο και στην γενικότερη αναδιαμόρφωση διαδικασιών που συνεπάγεται η αναγνώριση του δικαιώματος ηλεκτρονικής επικοινωνίας και συναλλαγής φυσικών προσώπων και νπιδ με φορείς του δημόσιου τομέα.

8. Ο νομοθέτης με τον παραπάνω νόμο έχει θεσπίσει γενικές αρχές στη χρήση της τεχνολογίας πληροφοριών και επικοινωνίας (ΤΠΕ) για τη διασφάλιση της ποιοτικής και απρόσκοπτης παροχής υπηρεσιών από τους φορείς του δημόσιου τομέα για τις ανάγκες της λειτουργίας τους και την υποστήριξη της άσκησης αρμοδιοτήτων και συναλλαγών τους. Συγκεκριμένα στο νόμο υπογραμμίζεται η τήρηση των αρχών της νομιμότητας, της διαφάνειας και της χρηστής διοίκησης (άρθρο 4 παρ.1 του νόμου), καθώς και η υποχρέωση των φορέων να φροντίζουν για την ασφάλεια των δεδομένων και των ίδιων των ηλεκτρονικών εγγράφων που παράγουν, καταχωρίζουν, τηρούν ή με οποιονδήποτε τρόπο διαχειρίζονται (άρθρο 4 του νόμου). Εξάλλου, νομολογιακά έχει κριθεί ότι οι σχετικές ρυθμίσεις για την αποκλειστική υποβολή ηλεκτρονικών αιτήσεων προς τη Διοίκηση συμβάλλουν στη μείωση της γραφειοκρατίας⁴ άγουν στην αποτελεσματική λειτουργία του κράτους και στις συνθήκες εργασίας των υπαλλήλων, επομένως θεμιτώς επιρρίπτεται στους ενδιαφερόμενους το βάρος να επιδείξουν ιδιαίτερη επιμέλεια με την ηλεκτρονική υποβολή αίτησης.⁵

Σε περίπτωση, άλλωστε, που πιθανολογείται ότι τα αιτούντα ή δηλούντα φυσικά ή νπιδ, λόγω της φύσης τους, των τεχνικών-οικονομικών δυνατοτήτων τους και του πεδίου δραστηριότητάς τους έχουν πρόσβαση σε τεχνολογίες πληροφοριών και επικοινωνίας και στη χρήση αυτών, ο φορέας του δημόσιου τομέα μπορεί, κατ' εξαίρεση, να απαιτήσει την ηλεκτρονική υποβολή εγγράφων και ιδίως αιτήσεων και δηλώσεων (άρθρο 10 του νόμου). Η ρύθμιση αυτή αποσκοπεί στη διευκόλυνση της ίδιας της επικοινωνίας με όρους αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας και βασίζεται σε στοιχεία και ιδιότητες των ίδιων των φυσικών ή νπιδ που επικοινωνούν ή συναλλάσσονται με φορείς του δημόσιου τομέα, τελεί δε

⁴ ΣΤΕ 1844/2019 σκ. 9.

⁵ ΣΤΕ 709/2019 σκ. 13, σχετικά με ηλεκτρονική υποβολή πρότασης επενδυτικού σχεδίου.

σε πλήρη συμφωνία με θεμελιώδεις γενικές αρχές δικαίου, όπως με την αρχή της αναλογικότητας και της χρηστής διοίκησης.⁶

9. Περαιτέρω, στο άρθρο 126 του ν. 4270/2014 ορίζεται ότι το Υπουργείο Οικονομικών είναι αποκλειστικά αρμόδιο για την παροχή εγγυήσεων για λογαριασμό του Δημοσίου και προβλέπεται ότι το Ελληνικό Δημόσιο, ως εγγυητής, προβαίνει σε εξόφληση των υποχρεώσεών του, που απορρέουν από την κατάπτωση της εγγύησής του μετά από προηγούμενη βεβαίωση, ως εσόδων του, των σχετικών ποσών στην αρμόδια (Δ.Ο.Υ.) και με βάση τα δικαιολογητικά που καθιστούν δυνατή τη βεβαίωση και την πλήρη υποκατάστασή του στα δικαιώματα του δανειστή ή πιστωτή, τόσο κατά του πρωτοφειλέτη όσο και κατά των εγγυητών και λοιπών συνυπόχρεων. Παρέχεται δε εξουσιοδότηση στον Υπουργό Οικονομικών να καθορίζει, με αποφάσεις του, τα αναγκαία δικαιολογητικά, που καθιστούν δυνατή τη βεβαίωση και την πλήρη υποκατάσταση του Δημοσίου στα δικαιώματα του δανειστή ή πιστωτή, καθώς και κάθε άλλο σχετικό με αυτές θέμα.

10. Τα διαδικαστικά θέματα που συνδέονται με τη διαδικασία κατάπτωσης της εγγύησης του Ελληνικού Δημοσίου ρυθμίζονται στο άρθρο 101 του Υποκεφαλαίου Ε' του ν.4549/2018 για το Μεσοπρόθεσμο Πλαίσιο Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2019-2022, στο ίδιο πνεύμα της διαδικασίας βεβαίωσης και πληρωμής που ίσχυε με το μέχρι σήμερα νομικό πλαίσιο των εγγυήσεων. Ειδικότερα, προβλέπεται ότι ύστερα από το σχετικό αίτημα του οικείου πιστωτικού ιδρύματος σύμφωνα με τα προβλεπόμενα σε κάθε απόφαση παροχής εγγύησης, το Ελληνικό Δημόσιο προβαίνει στη βεβαίωση προς την αρμόδια Δ.Ο.Υ., ως εσόδων του, των καταπιπτόμενων, αλλά και όλων των συνδεόμενων άμεσα ή έμμεσα με την παροχή της εγγύησής του, ποσών και ύστερα από την ολοκλήρωση της διαδικασίας βεβαίωσης από τη Δ.Ο.Υ., πραγματοποιεί τη σχετική πληρωμή στη δανειοδότη τράπεζα. Επίσης, ρυθμίζονται θέματα που προκύπτουν από τη βεβαίωση των εν λόγω ποσών, όπως η λειτουργία των ασφαλειών που χορηγούνται για την εξασφάλιση των δανείων κ.λπ., προκειμένου να επιλυθούν θέματα που έχουν προκύψει μέχρι σήμερα κατά τη διαδικασία των βεβαιώσεων, ενώ με την παράγραφο 4 παρέχεται η εξουσιοδότηση στον Υπουργό Οικονομικών με αποφάσεις του να καθορίζει τη διαδικασία βεβαίωσης και πλήρους υποκατάστασης του Δημοσίου στα δικαιώματα

⁶ In the European Union paperless electronic declaration became mandatory in January 2010.

των πιστωτικών ιδρυμάτων και να διευθετεί κάθε άλλο θέμα σχετικό με την εφαρμογή του εν λόγω άρθρου.

11. Με βάση την εξουσιοδοτική διάταξη της παραγράφου 4 του άρθρου 101 του παραπάνω νόμου 4549/2018 και με επίκληση στο προοίμιο αυτής, μεταξύ άλλων και του ν. 3979/2011 για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση, εκδόθηκε η με αριθμό 2/76040/0025/9.10.2019 απόφαση του Υφυπουργού Οικονομικών, περί της διαδικασίας ηλεκτρονικής βεβαίωσης και διαγραφής οφειλών εγγυημένων από το Ελληνικό Δημόσιο. Με την απόφαση αυτή προβλέπεται ότι οι αιτούντες την κατάπτωση φορείς (πιστωτικά ιδρύματα, ανώνυμες εταιρείες διαχείρισης απαιτήσεων από δάνεια και πιστώσεις, ανώνυμες εταιρείες ειδικού και αποκλειστικού σκοπού, κ.ά.), στο πλαίσιο των προβλεπόμενων από τη κοινοτική και εθνική νομοθεσία, υποβάλλουν ηλεκτρονικό φάκελο με τα απαραίτητα δικαιολογητικά, όπως αυτά περιγράφονται στο υπό το στοιχείο (Β) του διατακτικού της υπουργικής απόφασης στην Διεύθυνση Κρατικών Εγγυήσεων και Κίνησης Κεφαλαίων (ΔΚΕΚΚ). Κάθε ηλεκτρονικός φάκελος που υποβάλλεται, κατά τα ανωτέρω, συνιστά εισερχόμενο αίτημα και ενσωματώνεται με επιμέλεια της ανωτέρω Διεύθυνσης, στο ηλεκτρονικό αποθετήριο που τηρείται στο υποσύστημα διαχείρισης εγγράφων του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Δημοσιονομικής Πολιτικής (ΟΠΣΔΠ). Με τον ίδιο τρόπο υποβάλλονται ηλεκτρονικά στην ίδια Διεύθυνση τυχόν συμπληρωματικά δικαιολογητικά και διευκρινήσεις που απαιτούνται, στο πλαίσιο διενέργειας των ελέγχων της, ώστε να ενσωματώνονται στον ηλεκτρονικό φάκελο του δανειολήπτη.

12. Από την παράγραφο Δ' του άρθρου μόνου της παραπάνω υπουργικής απόφασης, προκύπτει ότι η εν λόγω απόφαση ορίζει σαφώς ως ειδικό χρόνο έναρξης εφαρμογής της, την 30.11.2019. Από την ημερομηνία αυτή, τα αιτήματα κατατίθενται παραδεκτά, μόνον κατά τη διαδικασία που ορίζεται με αυτή, ανεξάρτητα του χρόνου κατά τον οποίο καταρτίστηκε η σύμβαση για την οποία χορηγήθηκε η εγγύηση, χωρίς να τίθεται θέμα αναδρομικής εφαρμογής της.

13. Εξάλλου, με την πιλοφоруόμενη "ειδική διάταξη", εισάγεται, κατ' αποτέλεσμα, μεταβατική διάταξη, όσον αφορά τα αιτήματα κατάπτωσης εγγυήσεων που έχουν υποβληθεί έως και 15.10.2019, καθώς και για εκείνα τα οποία υποβάλλονται από 16.10.2019 μέχρι και τη θέση σε ισχύ της ως άνω Α.Υ.Ο., την 30.11.2019. Κατά την γραμματική διατύπωση της εν λόγω διάταξης,

για τα αιτήματα των αιτούντων την κατάπτωση φορέων, που έχουν υποβληθεί έγκαιρα στη ΔΚΕΚΚ, μέχρι την 15.10.2019, προκειμένου να βεβαιωθούν εν στενή και εν ευρεία εννοία, υποχρεούνται οι αιτούντες την κατάπτωση φορείς να υποβάλουν ηλεκτρονικά τα στοιχεία και δικαιολογητικά της παραγράφου Β της παρούσας, ώστε να ενσωματωθούν από την Διεύθυνση Κρατικών Εγγυήσεων και Κίνησης Κεφαλαίων (ΔΚΕΚΚ) στο υποσύστημα διαχείρισης εγγράφων του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Δημοσιονομικής Πολιτικής (ΟΠΣΔΠ). Από την ημερομηνία αυτή και μέχρι την έναρξη ισχύος της υπουργικής απόφασης την 30.11.2019 αποκλείεται η υποβολή έγκαιρων αιτημάτων κατάπτωσης, τα οποία δεν έχουν ηλεκτρονικά συνοδευτικά στοιχεία δικαιολογητικών. Η ρύθμιση αυτή αποσκοπεί στη διευκόλυνση της ίδιας της επικοινωνίας ή της συναλλαγής με όρους αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας και βασίζεται σε στοιχεία και ιδιότητες των ίδιων αιτούντων την κατάπτωση φορέων που επικοινωνούν ή συναλλάσσονται με φορείς του δημόσιου τομέα.

14. Της ως άνω ηλεκτρονικής υποβολής εξαιρούνται τα «αμέσως προ παραγραφής υποβαλλόμενα αιτήματα».

Η έννοια της φράσης “αμέσως προ της παραγραφής” υποδηλώνει χρόνο, ο ακριβής προσδιορισμός του οποίου πρέπει να καθορισθεί βάσει του γράμματος της ερμηνευόμενης απόφασης και των αντικειμενικών κριτηρίων που συνάπτονται με την ηλεκτρονική υποβολή δικαιολογητικών αιτημάτων κατάπτωσης, κατά τα οριζόμενα στη με αριθμό 2/76040/00257/9-10-2019 απόφαση του Υφυπουργού Οικονομικών.

Προς τούτο, θα ληφθεί υπόψη η ημερομηνία δημοσίευσης της παραπάνω απόφασης, την 16.10.2019, η ρητώς καθορισθείσα ημερομηνία έναρξης πλήρους εφαρμογής της, την 30.11.2019, και το μεταξύ αυτών χρονικό διάστημα των 45 ημερών (16.10.2019 έως 30.11.2019) που η ίδια η υπουργική απόφαση δέχεται ως επαρκές διάστημα για την προετοιμασία των αιτούντων και την υποβολή πλήρους ηλεκτρονικού φακέλου.

Η ρύθμιση αυτή του κανονιστικού νομοθέτη συνάδει με το σκοπό θέσπισης της υποχρεωτικής ηλεκτρονικής υποβολής, στο πλαίσιο της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, ως όχημα εκσυγχρονισμού του κράτους και της Διοίκησης που στηρίζει την εξελισσόμενη διοικητική μεταρρύθμιση της Χώρας, σύμφωνα με τις αρχές της αποτελεσματικότητας, αποδοτικότητας, διαφάνειας και λογοδοσίας και

ως μηχανισμός επανασύνδεσης του πολίτη με το κράτος και τη Διοίκηση, μέσω αξιόπιστων και ποιοτικών υπηρεσιών που συμβάλλουν στην ανάπτυξη, ενισχύουν την ισότιμη και ενεργή συμμετοχή και βελτιώνουν την ποιότητα ζωής όλων⁷ καθώς και με το γεγονός ότι οι συστημικές τράπεζες έχουν οργανωμένη δομή υπηρεσιών και πλήρη μηχανογράφηση, ώστε να μπορούν να ανταποκριθούν στις διαδικασίες e-repository, δηλ. ηλεκτρονικής υποβολής των δικαιολογητικών των αιτημάτων κατάπτωσης⁸, με απλές και στοχευμένες ενέργειες, στο παραπάνω χρονικό διάστημα.

Υπό τα δεδομένα αυτά, ο απώτατος χρόνος που δικαιολογεί τη νομοθετική διατύπωση “αμέσως προ της παραγραφής” της εξαίρεσης για έγχαρτη υποβολή των δικαιολογητικών των αιτημάτων κατάπτωσης, στο πλαίσιο της χρηστής και εύρυθμης διοίκησης, δεν μπορεί να υπερβαίνει το άνω χρονικό διάστημα των 45 ημερών, για μεν τα αιτήματα που υποβλήθηκαν έως 15.10.2019 από την ημερομηνία δημοσίευσης της παραπάνω υπουργικής απόφασης, για δε τα αιτήματα που υποβλήθηκαν μέχρι 30.11.2019 από την ημερομηνία έγχαρτης υποβολής των οικείων αιτημάτων κατάπτωσης, χρόνος ο οποίος σύμφωνα με την ίδια την υπουργική απόφαση, κρίνεται επαρκής για την προετοιμασία και πραγματοποίηση της ηλεκτρονικής υποβολής πλήρους ηλεκτρονικού φακέλου αιτήματος κατάπτωσης, οδηγεί δε στη διατήρηση της σωστής ισορροπίας μεταξύ των διαφόρων πτυχών αυτής της υποχρέωσης και στην ισότητα των υπόχρεων σε συμμόρφωση.

15. Ανεξαρτήτως όμως από την παραπάνω ερμηνευτική προσέγγιση, δεδομένου του συγκεκριμένου ιστορικού, λόγω της αμφιβολίας της Διοίκησης ως προς την έννοια της διατύπωσης “αμέσως προ της παραγραφής” αξιώσεων από αιτήματα

⁷The European Commission's priorities..... A Europe fit for the digital age, EU eGovernment & Digital Public Services Η αποτελεσματική ηλεκτρονική διακυβέρνηση μπορεί να προσφέρει μια ευρεία ποικιλία πλεονεκτημάτων, συμπεριλαμβανομένης μεγαλύτερης αποτελεσματικότητας και εξοικονόμησης για τις κυβερνήσεις και τις επιχειρήσεις, μεγαλύτερη διαφάνεια και μεγαλύτερη συμμετοχή των πολιτών στην πολιτική ζωή, «Η Ευρώπη σε έναν μεταβαλλόμενο κόσμο: κοινωνίες χωρίς αποκλεισμούς, καινοτόμες και αντανakλαστικές». Η πρόκληση είναι αφιερωμένη, μεταξύ άλλων, στην καινοτομία του δημόσιου τομέα σε ένα πλαίσιο πρωτοφανούς μετασχηματισμού και αυξανόμενης παγκόσμιας αλληλεξάρτησης.

⁸ Εξάλλου οι Τράπεζες ήδη σύμφωνα με το άρθρο 105 του ν 4549/2018 για την ολοκλήρωση της Συμφωνίας Δημοσιονομικών Στόχων και Διαρθρωτικών Μεταρρυθμίσεων αποστέλλουν στη Διεύθυνση Κρατικών Εγγυήσεων και Κίνησης Κεφαλαίων, ηλεκτρονικά και σε κεντρικό επίπεδο ανά υπουργική απόφαση εγγύησης του Ελληνικού Δημοσίου, αναφορά τόσο για τις νέες χορηγήσεις δανείων, πιστώσεων ή εγγυητικών επιστολών, καθώς και τα ανεξόφλητα κάθε φορά υπόλοιπα αυτών όσο και για τα δάνεια, πιστώσεις και εγγυητικές επιστολές που χορηγήθηκαν με την παροχή εγγύησης του Ελληνικού Δημοσίου, βάσει των διατάξεων του ν. 2322/1995 αναφορά που περιλαμβάνει στοιχεία των σχετικών χορηγήσεων, των ανεξόφλητων υπολοίπων αυτών, καθώς και των καταπτώσεων των εγγυήσεων του Ελληνικού Δημοσίου.

καταπτώσεων δόσεων δανείων με την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου, της δημιουργηθείσας εκκρεμότητας με την υποβολή του παρόντος ερωτήματος και του χρόνου που έχει ήδη διαδράμει από την έγχαρτη υποβολή των αιτημάτων χωρίς την προβλεπόμενη ηλεκτρονική υποβολή των δικαιολογητικών (27.11.2019-ήδη δίμηνο), κρίνεται, με βάση της αρχή της επιεικειας , που αποτελεί μερικότερη έκφραση της χρηστής διοίκησης και του κράτους δικαίου, ότι στην ως άνω εξαίρεση εμπίπτουν αιτήματα κατάπτωσης εγγυήσεων, οι σχετικές αξιώσεις των οποίων τυχόν παραγράφονται εντός 45 ημερών από την αποδοχή της παρούσας γνωμοδότησης.

16. Επομένως, από τα 123.470 έγχαρτα αιτήματα καταπτώσεων δόσεων δανείων με την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου, που υποβλήθηκαν από συστημική τράπεζα στις 27.11.2019, ήτοι μετά την 15.10.2019 και πριν την 30.11.2019, ημερομηνία έναρξης ισχύος της υπουργικής απόφασης με αριθμό 2/76040/0025/2019, στην εξαίρεση της υποχρέωσης ηλεκτρονικής υποβολής συνοδευτικών στοιχείων δικαιολογητικών , που προβλέπεται στο Γ μέρος αυτής, υπάγονται μόνο τα αιτήματα που αφορούν αξιώσεις που τυχόν παραγράφονται εντός 45 ημερών από την αποδοχή της παρούσας γνωμοδότησης .

17. Περαιτέρω, κατά τη γνώμη της πλειοψηφίας, που απαρτίστηκε από την Πρόεδρο του Α΄ Τμήματος, Αντιπρόεδρο Ν.Σ.Κ. Ευγενία Βελώνη, και τους Νομικούς Συμβούλους Ανδρέα Ανδρουλιδάκη, Στυλιανή Χαριτάκη, Νικόλαο Δασκαλαντωνάκη, Γεώργιο Ανδρέου, Κωνσταντίνα Χριστοπούλου, Αγγελική Καστανά και Κωνσταντίνο Ζαμπάρα, τα υπόλοιπα έγχαρτα αιτήματα και δικαιολογητικά καταπτώσεων δόσεων δανείων με την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου , οι σχετικές αξιώσεις των οποίων παραγράφονται το υπόλοιπο χρονικό διάστημα του έτους 2020 και τα έτη 2021 2022 και 2023 δύναται να επιστραφούν με δικαστικό επιμελητή στην αποστολέα τράπεζα, χωρίς να αποκλείεται και η απ' ευθείας παραλαβή αυτών από εξουσιοδοτημένο από την τράπεζα πρόσωπο.

18. Κατά τη γνώμη της μειοψηφίας, που απαρτίστηκε από το Νομικό Σύμβουλο του Κράτους Βασίλειο Καραγεώργο, με την οποία συντάχθηκε και η εισηγήτρια Πάρεδρος ΝΣΚ, Άννα Πρεβενά (γνώμη χωρίς ψήφο), οι επιδοθείσες αιτήσεις της τράπεζας, κατ' εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 12 του ν. 2690/1999, πρέπει να πρωτοκολληθούν και να παραμείνουν στην υπηρεσία ως δημόσια έγγραφα, τα δε έγγραφα που συνοδεύουν αιτήσεις υποβληθησόμενες, κατά την ερμηνευόμενη

κανονιστική πράξη, ηλεκτρονικά, πρέπει να επιστραφούν στην τράπεζα με τον τρόπο που παραλήφθησαν.

Απάντηση

19. Ενόψει όλων των προεκτεθέντων, στο ερώτημα που υποβλήθηκε, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Α' Τμήμα) γνωμοδοτεί ως εξής:

Επί του (α) υποερωτήματος (ομόφωνα):

Από τα 123.470 υποβληθέντα την 27.11.2019 έγχαρτα αιτήματα καταπτώσεων δόσεων δανείων που χορηγήθηκαν με την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου, μπορούν να υπαχθούν στην, προβλεπόμενη στο μέρος Γ της με αριθμό 2/76040/00257/9-10-2019 απόφασης του Υφυπουργού Οικονομικών εξαίρεση της έγχαρτης υποβολής δικαιολογητικών, τα δικαιολογητικά που συναρτώνται με αιτήματα καταπτώσεων που αφορούν εγγυημένα από το Ελληνικό Δημόσιο δάνεια, οι σχετικές αξιώσεις των οποίων τυχόν παραγράφονται εντός 45 ημερών από την αποδοχή της παρούσας γνωμοδότησης .

Επί του (β) υποερωτήματος (κατά πλειοψηφία):

Τα υπόλοιπα έγχαρτα αιτήματα καταπτώσεων δόσεων δανείων με την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου μετά των δικαιολογητικών, οι σχετικές αξιώσεις των οποίων παραγράφονται το υπόλοιπο χρονικό διάστημα του έτους 2020 και τα έτη 2021, 2022 και 2023, πρέπει να επιστραφούν στην αποστολέα τράπεζα . Η επιστροφή των παραπάνω αιτημάτων και δικαιολογητικών μπορεί να πραγματοποιηθεί με επίδοση από δικαστικό επιμελητή, χωρίς να αποκλείεται και η απ' ευθείας παραλαβή αυτών από εξουσιοδοτημένο από την τράπεζα πρόσωπο.

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

ΑΘΗΝΑ, 5-2-2020

Η Πρόεδρος

Ευγενία Βελώνη

Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Η Εισηγήτρια

Άννα Πρεβενά

Πάρεδρος ΝΣΚ